

สกู๊ป หน้า 1
ทุกข์ชาวไทยสังขร
เพื่อนบ้าน-เครือญาติ
เวทีเสวนา “รู้จักเพื่อนบ้านและเครือญาติของเรา” ★ มีต่อหน้า 5

สกู๊ป หน้า 1

ที่พิพิธภัณฑ์อารยธรรมลุ่มน้ำโขง มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง (มฟล.) จ.เชียงราย หนึ่งในเป้าหมายสำคัญคือ...อยากให้กลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆฟื้นคืนชีวิต หลังจากการถูกสลายให้เป็นแรงงานข้ามชาติ ไร้ถิ่นฐานไร้รัฐ

ผศ.ดร.พลวัฒน์ ประพัฒน์ทอง ผู้อำนวยการสำนักวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง บอกว่า เราทำงานวิจัยลุ่มแม่น้ำโขงมา 27 ปี อยากให้กลุ่มชาติพันธุ์ฟื้นมีชีวิตพร้อมก้าวไปข้างหน้ากับทุนวัฒนธรรมเราพร้อมร่วมขับเคลื่อนให้ทุกคนแสดงตัวตนนำทุนวัฒนธรรมไปดำเนินชีวิตได้

“ตอนนี้สถานการณ์การเมืองเปลี่ยนแปลงไป ทำให้ต้องเรียนรู้ว่าเปลี่ยนอย่างไรบ้าง จำเป็นต้องแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน ในมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงมีนักศึกษาพม่าเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ปีนี้มีกว่าหนึ่งพันคน”

พื้นที่ชายแดนภาคเหนือของประเทศไทย ตั้งแต่ อ.แม่สาย อ.แม่ฟ้าหลวง อ.แม่จัน จังหวัดเชียงราย ไปจนถึง อ.แม่สาย อ.ไชยปราการ อ.เวียงแหง อ.เชียงดาว อ.แม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ อ.ปาย อ.ปางมะผ้า อ.เมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีความสัมพันธ์ทางสังคมและวัฒนธรรมที่ยาวนานกับ “รัฐฉาน” ในประเทศเมียนมา

ซึ่ง...เป็นพื้นที่ที่มีประชากรส่วนใหญ่เป็น “ชาวไทใหญ่ (Shan)”

นอกจากนี้ ยังมีการตั้งถิ่นฐานของกลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ เช่น ลาหู่ (Lahu), อาข่า (Akha), ลีซู (Lisu), ปะหล่อง (Palaung) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของความหลากหลายทางชาติพันธุ์ที่อาศัยร่วมกันในพื้นที่นี้ โดยการแลกเปลี่ยนและการติดต่อระหว่างชุมชนสองฝั่งชายแดนมีมาช้านาน

ทั้งในด้านวัฒนธรรมการค้าขายและเครือญาติที่เกี่ยวข้องกัน

ทุกข์ชาวไทยสังขร เพื่อนบ้าน-เครือญาติ

สถานการณ์ความไม่สงบในประเทศพม่าที่มีมายาวนาน ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในพื้นที่ชายแดนภาคเหนือ 3 จังหวัด โดยเฉพาะการรุกคืบเข้ามาของกองกำลังว้า (United Wa State Army-UWSA) ที่เข้ามาแทนที่กองทัพเมืองไตของขุนล่าเมื่อกว่า 20 ปีก่อน

พร้อมกับการอพยพพลเมืองของตัวเองจากรัฐฉานเหนือ-ตะวันออกมาปักหลักแทนท้องถิ่นเดิม ทำให้สถานการณ์ชายแดนตอนบนของไทยเปลี่ยนแปลงในระดับโครงสร้าง

“สังคมไทย” ควรรู้จักเพื่อนบ้านในกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ เพราะต่างก็มีวิถีและวัฒนธรรมแตกต่างกันไป...การคิดแบบเหมารวมและรวบรัดทำนอง “พวกเขาคือพม่าเดียวกัน” เป็นความเข้าใจผิดสิ้นเชิง และก่อให้เกิดผลในทางนโยบายที่ผิดเพี้ยนของรัฐไทย

เดือนที่ผ่านมามีคลิปข่าวเหตุการณ์ “เผาหมู่บ้านไทยสังขร” ชุมชนไทยในฝั่งพม่าเป็นคลิปที่ “ทหารป่า” ถ่ายไว้ส่งให้ชาวบ้านสังขร สะท้อนให้เห็นถึงความโหดร้ายของทหารพม่า

“สิ่งที่ต้องคิดต่อไปคือการช่วยเหลือคนไทยลิ่งขร รวมทั้งคนไทยอีกจำนวนไม่น้อยในฝั่งพม่าพวกเขากลายเป็น...ไทยถิ่นพลัดประเทศแม่คือสยามถูกบังคับให้เดือนพื้นที่ยกให้อังกฤษเมื่อร้อยกว่าปีก่อน

วันนี้พวกเขากำลังเดือดร้อนแสนสาหัส รัฐบาลไทยและสังคมไทยจะช่วยเหลืออย่างไร”

ภาสกร จำลองราช “สำนักข่าวชายขอบ” www.transbordernews.in.th ที่ผ่านประสบการณ์ทำข่าวสืบสวนสอบสวนแนวชายแดนประเทศเพื่อนบ้านมาอย่างยาวนาน เปิดประเด็น

รู้จักเครือญาติของเรากรณี “ไทใหญ่” ภาสกร บอกอีกว่า ตอนกระแสข่าวเรื่องทหารว่ารุกล้ำชายแดนไทยด้านจังหวัดแม่ฮ่องสอนและเชียงใหม่ กำลังดังในช่วงปลายปีที่ผ่านมา มีคำตบของรัฐมนตรีคนหนึ่งรวมทั้งคนไทยอีกจำนวนไม่น้อยเห็นทำนองว่า...“ทหารว่าเขาก็คือของชาติแล้วไปยุ่งกับเขาทำไม”

หลายคนมองไม่เห็นความแตกต่างกันระหว่าง “ว้า” กับ “ไทใหญ่” มองว่าทั้งสองกลุ่มคือ “พม่า” เหมือนกัน ไทใหญ่ซึ่งมีกองทัพเมิงไตยึดครองและเคลื่อนไหวอยู่แนวชายแดนด้าน 3 จังหวัดภาคเหนือของไทยมากก่อนปี 2539 ก่อนสิ้นอิทธิพลไปพร้อมๆกับการวางอาวุธของขุนสำ

หลังจากนั้นทั้ง “พม่า” และ “จีน” สนับสนุนให้ “กองกำลังว้า” มายึดพื้นที่ชายแดนบริเวณนี้แทน ทั้งๆที่ฐานที่มั่นเขตปกครองพิเศษว้าอยู่ในรัฐฉานด้านที่ติดกับจีน

แสดงให้เห็นถึง...ยุทธศาสตร์ที่เขาวางกันไว้กว่า 2 ทศวรรษ ปัจจุบันทั้งภัยยาเสพติด ภัยความมั่นคง ภัยจากสแกมเซ็นเตอร์ มากมายทั่วภาคเหนือเพราะแหล่งผลิตยาเสพติด...แหล่งอาชญากรรม ได้รับการปกป้องจากกองกำลังติดอาวุธ

คำถามสำคัญมีว่า...เมื่อมีโอกาส สังคมควรเลือก

เพื่อนบ้านได้ไม่ใช้หรือ?

“หมู่บ้านลิ่งขร”...ชุมชนไทยในเขตตะนาวศรีของพม่า ปัจจุบันอยู่ฝั่งประเทศพม่าชายแดนด้านจังหวัดประจวบฯ ชาวบ้านเป็นคนไทยพูดสำเนียงปักข์ได้ ย้อนเหตุการณ์สลดใจเมื่อครั้งถูกเผาเป็นครั้งที่ 2 ในรอบสัปดาห์ คนไทยลิ่งขรที่หนีมาอยู่ตามบ้านญาติฝั่งไทยทำอะไรไม่ได้มากกว่าถอดกันร้องไห้...

“ชาวไทยลิ่งขรมีกว่า 100 ครอบครัว เด็กๆที่พูดภาษาไทยกว่า 200 คน...กระเจิงกันไปคนละทิศละทาง คนที่เข้ามาอาศัยญาติในไทยต้องอยู่กันอย่างหลบๆซ่อนๆ ตำรวจก็บอกว่าเขาเป็นพม่า พออยู่ในพม่าพวกเขาก็ถูกมองว่าเป็นไทย พอกะเหรี่ยงรบกับพม่า...บ้านลิ่งขรตกอยู่ระหว่างเขาควาย ช่วยทั้งขึ้นทั้งล่อง”

ภาสกร มองว่า “รัฐบาลไทย” ควรสนใจและใส่ใจอย่างน้อยเด็กๆ 200 คนควรได้มีที่เรียน ชาวบ้านลิ่งขรทุกคนควรได้รับการดูแล พวกเขาเป็นคนไทยที่โชคร้าย ถูกเดือนออกจากแผ่นดินแม่เมื่อร้อยกว่าปีก่อนในยุคของนักล่าอาณานิคม

“สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ” หรือ “สมช.” ควรมีนโยบายเชิงรุก ตลอดชายแดนตะวันตกเติมไปด้วยเครือญาติของเรา อย่าปล่อยให้เขาโดดเดี่ยวจากผลของสงครามในพม่า.

“ชาวไทยลิ่งขรมีกว่า 100 ครอบครัว เด็กๆที่พูดภาษาไทยกว่า 200 คน...กระเจิงกันไปคนละทิศละทาง คนที่เข้ามาอาศัยญาติในไทยต้องอยู่กันอย่างหลบๆซ่อนๆ ตำรวจก็บอกว่าเขาเป็นพม่า พออยู่ในพม่าพวกเขาก็ถูกมองว่าเป็นไทย พอกะเหรี่ยงรบกับพม่า...บ้านลิ่งขรตกอยู่ระหว่างเขาควายช่วยทั้งขึ้นทั้งล่อง”